

Raport anual 2018

FUNDAȚIA CONSERVATION CARPATHIA

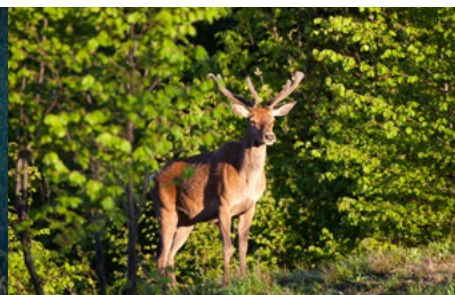
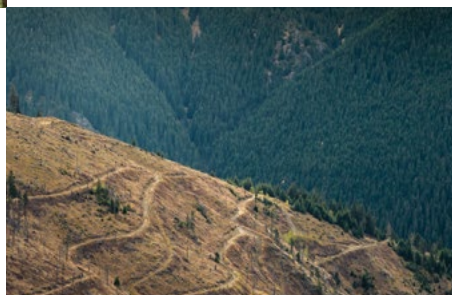
01

02

03

Conservare	8
Introducere	9
Achiziționare terenuri	10
Pază păduri și criza lemnului de foc	11
Leaota sit Natura 2000	13
Leaota	14
Râul Târgului – Argeșel – Râușor sit Natura 2000	16
Munții Făgăraș	18

Reconstrucție ecologică	23
Rezultate proiect LIFE+	26

Faună	30
Program de management faună	31
Monitorizare faună	35

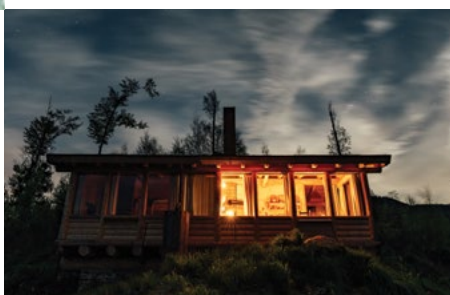
04

Comunicare și comunități locale

Strategie arii protejate – viziunea ONG-urilor	39
Discuții cu industria lemnului	40
Evenimente importante de-a lungul anului	41
FCC în media	43
Voluntariat	45
Premii	50

05

Programul de afaceri verzi

Cobor – fermă de biodiversitate	53
Observatoare de faună	55

06

Raport financiar

61

07

Planuri pentru 2019

66

Programul pentru Peisaje Amenințate (ELP)	67
Programul LIFE	69
Programul de compensații private	69

Barbara și Christoph Promberger
Directori Executivi

Cuvânt înainte

Nouă ani de conservare de păduri

Dacă trebuie să descriem anul 2018 în câteva cuvinte, probabil că îl vom cataloga ca fiind calmul înainte de furtună. A fost un an de consolidare, planificare și pregătire pentru o dezvoltare majoră a proiectului nostru.

În februarie am primit vestea că am fost selectați pe lista scurtă a Programului pentru Peisaje Amenințate (ELP), o inițiativă care vizează refacerea proceselor naturale ale ecosistemelor și conservarea biodiversitatea în plan european. Endangered Landscapes Programme este administrat de Cambridge Conservation Initiative și finanțat de Arcadia, un fond caritabil creat de Peter Baldwin și Lisbet Rausing.

Alături de trei parteneri strategici, ProPark – Fundația pentru Arie Protejate (Brașov), Conservation Capital (UK) și Bath și Asociații (Canada), fundația a aplicat pentru un grant de 5 milioane USD și am fost nevoiți să reanalizăm activitățile noastre din toate unghiurile. Fiind implicată Universitatea Cambridge, propunerea noastră a trebuit să fie analitică și academică, iar cele patru luni, cât am avut la dispoziție pentru detalieri, au trecut foarte repede! Pe de altă parte, această analiză a venit la momentul potrivit: finalizasem proiectul LIFE început în anul 2012, finanțat de Uniunea Europeană, proiect care a dezvoltat activitatea CARPATHIA din inițiativa inițială, aceea de punere sub protecție a pădurilor prin cumpărare, în noi activități, cum ar fi refacerea habitatelor degradate. Acum, pasul următor ar fi să abordăm o nouă etapă: extinderea zonei activităților de resălbăticire în munții Făgăraș, dezvoltarea unor noi activități de conservare a faunei sălbatice, cum ar fi reintroducerea zimbrilor și castorilor, implicarea comunităților locale și a societății civile românești și dezvoltarea unui program de "întreprinderi de conservare" - afaceri verzi.

Pe parcursul fazei de planificare a proiectului, am decis că această finanțare de 5 milioane USD ar

putea constitui un avantaj deosebit pentru cofinanțarea unui nou proiect LIFE, astfel că, în luna iunie, în paralel cu finalizarea scrierii proiectului ELP, am elaborat și un concept de proiect pentru un nou proiect LIFE, care a fost aprobat. Până la sfârșitul lunii ianuarie 2019 echipa a elaborat o propunere completă - un plan de activități pentru următorii cinci ani.

În luna august Cambridge ne-a aprobat solicitarea. Doar opt proiecte din cele 47 invitate să participe la procesul de selecție au fost finanțate, iar activitățile vor începe din ianuarie 2019.

Această evoluție ne-a determinat să mărim echipa: am angajat colegi noi, pentru activități pe care FCC le va face în mod direct și am încheiat protocoale de colaborare cu organizații care au expertiza pe care noi încă nu o avem. La sfârșitul anului eram aproximativ 60 de angajați.

Anul 2018 a marcat și o schimbare importantă în Consiliul de administrație al fundației: președintele nostru Hansjörg Wyss a fost înlocuit de Sir Charles Burrell. Îi mulțumim domnului Wyss pentru contribuția în proiectul CARPATHIA! Suntem încântați de faptul că va rămâne în consiliu și va continua să susțină activitatea noastră. Domnului Burrell îi dorim mult succes - anii care urmează vor fi foarte activi.

01

Conservare

Introducere

A fost un an dificil pentru conservare în România. În ultimii ani, guvernul român a făcut puține eforturi pentru a dezvolta un sistem funcțional de administrare a ariilor protejate, de a alocă resurse din bugetul de stat pentru administrarea parcurilor naționale și naturale, a siturilor Natura 2000 sau a altor categorii de arii protejate. O mare responsabilitate a acestei sarcini publice a fost îndeplinită de diferitele ONG-uri de mediu din România, care au alocat personal și au găsit fonduri pentru managementul acestor zone.

În 2016, s-au făcut primii pași pentru înființarea unei Agenții Naționale pentru Arii Naturale Protejate (ANANP), pentru a susține activitatea în curs de desfășurare și pentru a-și asuma responsabilitatea pentru peste 100 de arii protejate, care nu aveau nicio administrație. În anul 2017, cu un nou guvern, ANANP a fost înființat, dar părea că acest lucru nu s-a făcut pentru a dezvolta sistemul de arii protejate, ci mai degrabă pentru a-l slăbi, o situație asemănătoare cu guvernul Trump/ SUA sau Polonia.

În vara anului 2018, ANANP atacat ONG-urile de conservare și a propus o Ordonanță de Urgență, care nu le-a mai permis să administreze zonele protejate, chiar dacă, în mod evident, agentia nu avea capacitatea de a administra nici măcar ariile fără custode, cu atât mai puțin să preia alte câteva sute de administrații ale siturilor Natura 2000.

Consecința a fost slăbirea sistemului de arii protejate din România. Majoritatea custozilor au fost afectați și din punct de vedere financiar, deoarece conceptele lor de finanțare se bazau pe administrare și, prin urmare, unii dintre ei au fost nevoiți să își concedieze angajații. Cincisprezece ani de experiență în administrarea zonelor protejate ar putea fi pierdute prin această decizie!

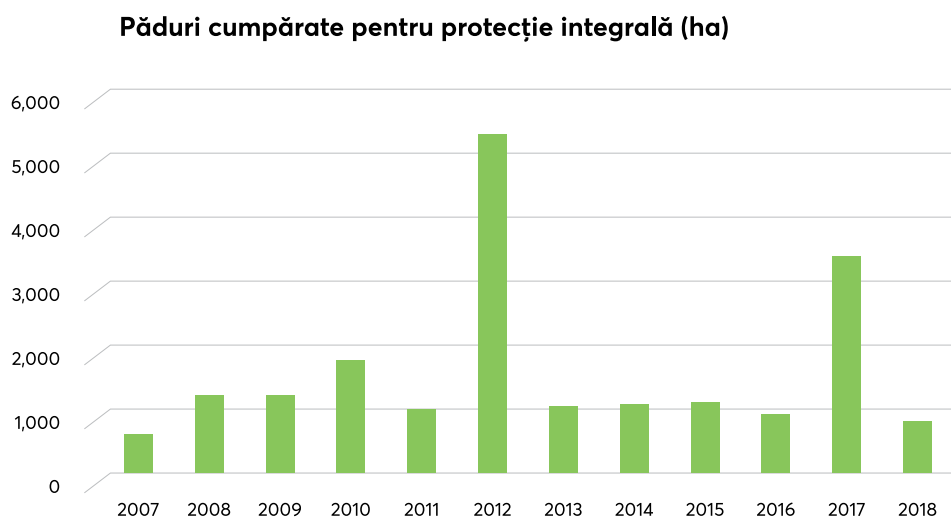
FCC este una dintre puținele organizații de conservare din România care nu este afectată organizațional de această mișcare, deoarece am avut întotdeauna o bază de finanțare foarte largă, însă cele două situri Natura 2000 Râul Târgului - Argeșel - Râușor și Leaota, pe care le-am administrat până acum și factorii interesați din aceste zone, ar putea suferi din cauza lipsei unei administrații funcționale.

În ceea ce privește propria noastră mică lume din sud-estul munților Făgăraș, situația s-a dezvoltat într-o direcție pozitivă. Vă invităm să aflați toate detaliile din paginile următoare.

Achiziționare terenuri

Achiziționarea terenurilor a încetinit în 2018, deoarece o mare parte a proprietăților din Valea superioară a Dâmboviței, Valea Lerești, Piatra Craiului și Leaota au fost deja puse sub protecție.

În partea sud-estică a munților Făgăraș am introdus în conservare o suprafață suplimentară de 285 ha, iar în Leaota 574 ha, pentru organizația noastră parteneră, Wildland. Am semnat un număr total de 79 de contracte diferite în 2018 (comparativ cu 118 contracte în 2017), iar mărimea medie a parcelei a scăzut de la aproape 29 ha, până la mai puțin de 11 ha. Există încă multe lucruri pe care le putem face pentru a proteja pădurile din munții Făgăraș, printre puținele păduri sălbatice rămase în Europa. Vom continua eforturile de conservare oferind prețuri corecte și competitive proprietarilor privați, care sunt interesați să vândă.

Pază păduri și criza lemnului de foc

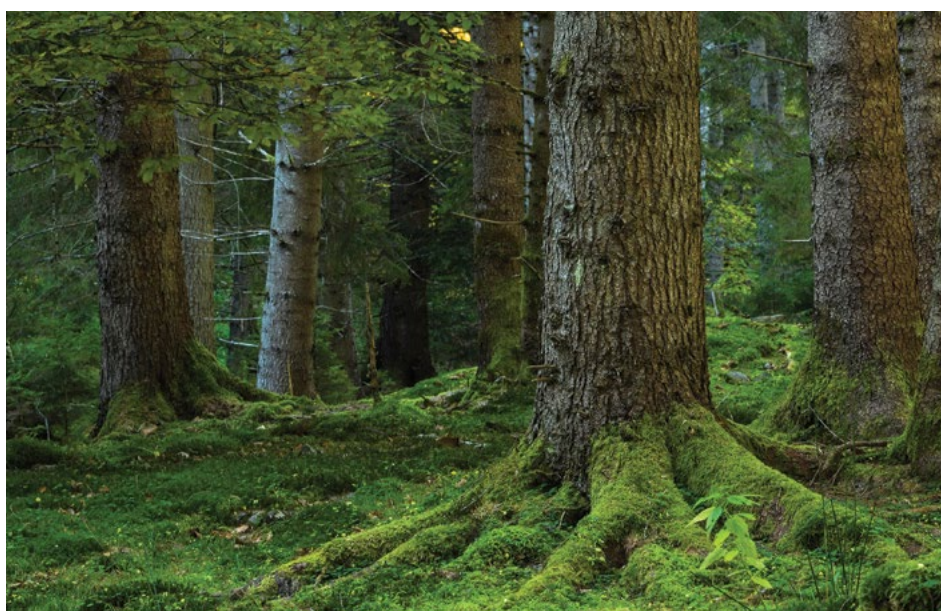
Conservarea nu funcționează fără un sistem bun de pază a pădurilor, care este asigurat de Ocolul Silvic CARPATHIA și de proprii angajați.

În anul 2018, în sezoanele de toamnă și iarnă activitățile de supraveghere a pădurilor au fost intensificate. În jurul comunităților sărace, în special a celor cu un procent ridicat de rromi, presiunea asupra pădurilor a fost semnificativă. Cu toate acestea, există o scădere în comparație cu anul 2017, chiar dacă prețul lemnului de foc este încă ridicat.

În 2017, Codul forestier (principala lege privind pădurile) a fost schimbat, iar mijloacele de transport nu mai pot fi confiscate dacă lemnul transportat ilegal este sub cantitatea de cinci metri cubi - în acest caz se poate aplica doar o amendă. În general, această măsură populară a încurajat activitățile ilegale de comerț cu lemn de foc din comunități, iar dealerii de lemn de foc, în combinație cu pădurari corupți, au continuat să furnizeze pe piețele locale. În plus, Regiei Naționale a Pădurilor i s-a impus din 2017 să vândă și în comunitățile locale lemn de foc extras din activități silvice de rărire a pădurii proprietate publică.

În 2018, inginerii noștri silvici au efectuat 24 de verificări tematice privind toate pădurile administrate de Ocolul Silvic CARPATHIA. Verificările au avut în vedere identificarea extragerii ilegale de arbori și a altor aspecte care afectează integritatea pădurilor: în total, 125 m³ de lemn au fost tăiați ilegal din pădurile noastre, cu 22% mai puțin decât în 2017. Din această cantitate totală, 12 m³ de lemn au fost găsiți abandonati la fața locului și confiscați, pentru 80 m³ au fost identificați făptuitorii, s-au luat măsuri legale și lemnul a fost confiscat, iar pentru 23 m³ de lemn, făptuitorii au rămas neidentificați, iar materialul lemnos nu a fost găsit. Având în gestionare un total de peste 21.000 ha de păduri, considerăm aceste probleme drept nesemnificative.

În 2018, Ocolul Silvic CARPATHIA a furnizat un total de 757 m³ de lemn de fag localnicilor din județul Argeș, iar în județul Dâmbovița am livrat 505 m³. În mare parte lemnul a provenit din căderi accidentale, doborâturi de vânt/zăpadă, în zone din apropierea comunităților/ drumurilor.

Leaota sit Natura 2000

ROSCI0102 – 1,393 ha

Pe parcursul anului 2018 am continuat să aplicăm pe teren prevederile Planului de management și al regulamentului ariei protejate, documente oficiale aprobate de Ministerul Mediului în anul 2016. Pe baza contractului de custodie, FCC a raportat către minister rezultatele activităților și stadiul acțiunilor de conservare a sitului.

Activitățile desfășurate în 2018 au inclus cercetare științifică, monitorizare biodiversitate, patrulare pentru a ne asigura de aplicarea regulamentului și întâlniri cu proprietarii și autoritățile locale.

Ne-am axat pe identificarea tendințelor biodiversității și pe evaluarea succesului acțiunilor de management. Monitorizarea științifică a pajiștilor alpine și subalpine și a arbuștilor pitici nu a înregistrat schimbări semnificative față de anul precedent.

Am continuat, ca și în anii precedenți, colaborarea și întâlnirile cu factorii interesați pentru implementarea Planului de management și pentru pregătirea unor noi propuneri de proiecte. În calitate de custodi ai site-ului Natura 2000 ROSCI0102 Leaota, am participat și susținut un eveniment tradițional care marchează coborârea oilor din pășunile alpine, din comunitățile învecinate: Moeciu de Jos, Moroieni, Fundata. Echipa de comunicare FCC a fost prezentă la eveniment cu un stand, au discutat cu localnicii și au distribuit materiale promoționale și educative privind aria protejată, importanța habitatelor și conservarea anumitor specii.

În vara anului 2018, DHL Carpathian Marathon, un important concurs de alergare și MTB Carpathian Epic, cel mai important eveniment de ciclism din Europa de Sud-Est, au fost organizate și în situl Natura 2000 Leaota. FCC, în calitate de custode al site-ului, a fost partener al evenimentelor și a încurajat activitățile în aer liber, ca mijloc de a facilita vizitarea și turismul, în concordanță cu obiectivul de conservare al sitului.

Leaota

Aria de conservare Wildland

Anul acesta am demarat implementarea Planului de conservare și reconstrucție pe proprietățile aflate în protecție. Planul a fost proiectat în concordanță cu masterplanul CARPATHIA, viziunea, misiunea și obiectivele noastre principale.

Am continuat inventarul biodiversității, evaluând starea de conservare a speciilor protejate și ne-am concentrat, în mod deosebit, pe habitatele ripariene și pe carnivorele mari.

Habitatele lemnoase de *Myricaria germanica* și de anin din văile importante din Leaota joacă un rol ecologic important, prevenind eroziunea malurilor râurilor și reprezentând, de asemenea, nișe importante pentru speciile de faună și floră. În trecut, aceste habitate au fost degradate. Am identificat multe zone în care aninul s-a regenerat bine, în principal pe Valea Bădenilor, Vâja, Tâncava și Râiosului. În urma achiziționării pădurilor și oprirea tăierii pădurilor, arinii au putut să se regenereze și habitatele ripariene au început să își revină în mod natural. Zona Leaota este un adăpost important pentru carnivorele mari și un coridor important pentru dispersarea lor (între Piatra Craiului și Bucegi). Populațiile de urși și lupi sunt studiate prin prelevare genetică neinvazivă (păr, excremente, urină), pentru a identifica indivizi unici. Peste 50 de probe de urs și 10 de lupi au fost colectate de pe teren și trimise la analize. Populația de râși este studiată folosind camere de mișcare și analize ADN. Studiul carnivorelor mari este în desfășurare în zona Leaota. Având în vedere că presiunile și amenințările identificate asupra habitatelor și speciilor sunt cauzate în principal de practicile umane de utilizare a terenurilor, activitățile de patrulare a rangerilor noștri au contribuit la o mai bună protecție a zonei. Lucrăm la un proiect de reintroducere a zimbrului și castorului, iar comunitățile locale sunt un partener important pentru dezvoltarea zonei, într-o direcție sustenabilă. Suntem în discuții cu proprietarii de terenuri și cu autoritățile locale/regionale despre planul de dezvoltare și conservare a regiunii. Dar

schimbările politice, administrative sau legislative din România reprezintă o provocare și ne readuc uneori în punctul de început al discuțiilor, așa că mai sunt multe de făcut în ceea ce privește finalizarea unui plan complet de conservare, dezvoltare și turism în Leaota.

Râul Târgului - Argeșel - Râușor

În anul 2018 a continuat implementarea proiectului „Elaborarea planului de management al Ariei protejate ROSCI0381 Râul Târgului – Argeșel – Râușor” - SMIS-CSNR 102086, cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020.

Proiectul a început în luna iulie 2017 și se va finaliza în luna noiembrie 2019. Finanțare 455.500 € acordată de EU și Bugetul de Stat, prin Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM) și 46.183 € finanțare FCC și parteneri proiect.

În cursul acestui an au fost realizate cele mai importante activități ale proiectului: s-au finalizat studiile de teren și s-au elaborat primele versiuni ale planului de monitorizare și planului de management. Ca parte integrantă a planului de management, a fost elaborată baza de date cu speciile și habitatele din sit și s-au realizat hărțile de distribuție. Pentru studiile de teren s-au utilizat metode inovative, precum analiza genetică, utilizată pentru evaluarea stării de conservare a speciilor de mamifere mari. De asemenea, s-au montat camere video și capcane de captură și recaptură.

Au avut loc întâlnirile cu specialiștii în monitorizare și specialiștii în management, care au adus completări atât la planul de management cât și la planul de monitorizare, astfel încât versiunea finală a celor două planuri este îmbunătățită, urmând a fi supusă dezbaterilor publice, în comunitățile din zona sitului.

Echipa CARPATHIA a fost responsabilă de elaborarea mai multor materiale de comunicare despre aria protejată: ghiduri pentru elevi, filmele documentare despre speciile și habitatele din sit, postere, calendare și pliante, materiale folosite în cadrul diverselor caravane organizate în cele patru comune cu suprafețe semnificative în sit.

După pierderea custodiei, preluată de Agenția Națională pentru Arie Naturale Protejate (ANANP), ca urmare a unor modificări legislative, proiectul a continuat, urmând a fi implementat până la final de către FCC, iar rezultatele vor fi predate către ANANP.

Munții Făgăraș

Comunitatea științifică, organizațiile de mediu și societatea românească sunt din ce în ce mai preocupate de conservarea mediului, păstrarea pădurilor, educație și conștientizare a valorilor mediului natural.

În semn de recunoaștere a gradului înalt de biodiversitate și a importanței naturale, Institutul de Biologie București al Academiei Române și-a dedicat Conferința anuală munților Făgăraș.

România a fost binecuvântată cu toate formele de relief și valori de patrimoniu natural incontestabile. Avem o moștenire naturală unică în Europa și este momentul, după 100 de ani de România și mai mult de 10 ani de la inițierea retrocedărilor de terenuri, să ne unim și să alegem calea cea mai simplă, ca direcție de dezvoltare pe termen lung a țării: conservarea și utilizarea durabilă a patrimoniului natural verde, biodiversității și autenticității culturii noastre locale.

Conferința intitulată „Munții Făgăraș – Argumente științifice pentru crearea unui nou parc național”, a fost organizată în colaborare cu Fundația Conservation Carpathia, cu Facultatea de Științe Agricole, Industrie Alimentară și Protecția Mediului a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu și cu sprijinul Uniunii Internaționale pentru Conservarea Naturii (IUCN WCPA). Acest eveniment a adus împreună un total de 250 de participanți interesați de zona munților Făgăraș sau de zone montane similare, din diverse domenii: cercetători, profesori ai mediului universitar, conservatoriști, reprezentanți ai comunităților locale, ai instituțiilor locale, centrale și europene.

În cadrul celor 2 zile au fost discutate aspecte științifice, economice, de conservare, precum și aspecte legate de modalități privind implicarea comunităților locale, impactul și beneficiile pe care un parc național îl va avea asupra acestora. Au fost prezentate 71 lucrări științifice cuprinzând rezultate ale cercetărilor complexe în zona munților Făgăraș (studii de biodiversitate, geografie, geomorfologie, sociologice etc) și au avut loc sesiuni de discuții cu reprezentanți din diverse domenii de activitate: economie, dezvoltare durabilă locală, conservare, comunități locale. Au fost participanți din România și țări precum: Austria, Canada, Elveția, Franța, Germania, Marea Britanie, Polonia, Republica Cehă, Slovenia, Ungaria și Ucraina.

Realizarea unui potențial parc național în munții Făgăraș este un proces lung și o muncă de echipă, echipă din care vor face parte comunitățile locale, oamenii de știință, economiști, juriști, nu numai conservatoriști.

Dacă acest deziderat va fi atins va deveni un parc de importanță globală, mai ales din perspectiva dezvoltării durabile și cooperării dintre oameni și natură. Comunitatea științifică susține demersurile realizării studiului științific de fundamentare a parcului național. La această conferință s-a conturat deja ideea realizării unui Colegiu consultativ care să susțină demersurile administrative și tehnice necesare unui proces lung și consultativ. Lucrări prezentate în cadrul conferinței: www.ibiol.ro/ibb/Book_of_abstracts.pdf.

Pe proprietățile protejate de FCC în munții Făgăraș am continuat programul de monitorizare a pajiștilor alpine și subalpine. Studiul este axat pe trei pajiști: Călțunu, Tămaș și Comisu, care conțin un număr total de 15 parcele de probe de monitorizare permanentă, cinci în fiecare pajiște.

Comparând datele sondajelor efectuate în 2017 și 2018 am observat deja unele modificări ușoare ale speciilor de vegetație. Crește suprafața arbuștilor pitici alpini și subalpini care se regenerează. Speciile de plante nitrofile (precum urzica și docul alpin), care au prosperat în anii precedenți, ca urmare a suprapășunatului din trecut, au început să dispară. Aceasta este o dovadă că excesul de materie organică din sol este în mod natural consumat și eliminat în timp, iar vegetația inițială se va reface. Aceste zone vor fi monitorizate în fiecare an, pentru a documenta procesul lor de refacere.

Reconstrucție ecologică

Deși prioritatea noastră este protejarea de păduri și pășuni în munții Făgăraș și Leaota, la câțiva ani după înființarea fundației am realizat necesitatea refacerii zonelor degradate.

Activitățile de reconstrucție ecologică au îmbunătățit calitatea pădurilor, au creat spațiu pentru speciile autohtone și au contribuit la un ecosistem mai echilibrat și sănătos. Refacerea habitatelor degradate a avut, de asemenea, un impact pozitiv asupra opiniei publice care s-a alăturat misiunii FCC de a repara greșelile trecutului și de a reîmpăduri zone întinse de pădure care au dispărut, lăsând versanții goi. Mulți membri ai comunităților locale s-au alăturat campaniilor de replantare, generând un nou sentiment de responsabilitate și mândrie pentru aceste noi păduri și beneficiind, în același timp, de o sursă importantă de venit, prin angajarea sezonieră.

La fel ca în anii precedenți, reconstrucția ecologică s-a concentrat, în principal, asupra tăierilor rase, a monoculturilor de molid și a galeriilor de anin. În 2018, majoritatea șantierelor au fost situate la o altitudine de peste 1.200 de metri. În Valea Dâmboviței am refăcut 109 hectare, cu un nivel scăzut de regenerare naturală și am plantat efectiv 58 de hectare. În Valea Vâlsanului, la o altitudine cuprinsă între 1400-1600 de metri, am repopulat 40 de hectare și am refăcut în total o suprafață de 70 de hectare. În această zonă a existat un risc ridicat de pășunare cu animale domestice, de aceea, pentru a proteja puieții pe cel mai dificil șantier de reconstrucție al fundației, am construit în luna mai 2019 un gard temporar cu o lungime de 4.5 kilometri.

Numarul de puieți plantați în munții Făgăraș în anul 2018 a fost de 430.300 brazi, molizi, fagi și paltini.

În monoculturile de molid pe Valea Dâmboviței am făcut lucrări de rărire pe 63 hectare - aproape 5.000 de molizi au fost tăiați și lăsați decojiți pe versanți, apoi au fost plantați 5.900 puieți de fag și brad. Aceasta acțiune face parte din programul nostru de transformare a pădurilor artificiale de molid la păduri naturale, mixte, existente în trecut.

Rangerii au verificat galeriile de anin de pe Valea Dâmboviței și au completat cu 3.000 de puieți de anin în zonele plantate în 2017, unde puieții nu au supraviețuit.

În timpul verii, iarba a crescut peste 1 metru înălțime de aceea, pe mai mult de 300 de hectare, am tăiat iarba din jurul puieților, pentru a evita sufocarea lor. Peste 150 de muncitori au lucrat pentru activitățile de reconstrucție din munții Făgăraș.

În munții Leaota finalizat ultimele parcele rămase: pe 12 hectare am plantat un total de 45.600 puieți. Am făcut completări și în loturile plantate anterior, unde puieții s-au uscat. În timpul verii, pe mai bine de 20 de hectare am tăiat iarba din jurul puieților, pentru a evita sufocarea lor.

În toamnă, rangerii au efectuat monitorizarea finală a tuturor zonelor de reconstrucție, inclusiv cele din proiectul Life. Pe Valea Dâmboviței, la o înălțime de 1.500 de metri, am pierdut puieți de molid din cauza condițiilor climatice necorespunzătoare și au înlocuiți cu alți 30.000 de puieți de molid. Pe Valea Vâlsanului au fost afectați circa 30.000 de puieți - în primăvara anului 2019 îi vom înlocui.

Rezultatele din 2012 până în 2018 inclusiv:

- FCC a cumpărat peste 600 de hectare de tăieri la ras, multe dintre ele mai vechi de zece ani, pe care le-a refăcut.
- Avem 8 pepiniere și o seră și creștem mai mult de 50% din puieții de care avem nevoie. Până acum, am plantat mai mult de 1.8 milioane de puieți.
- Extragerea lemnului a lăsat răni în munte, iar ploile abundente au format ravene adânci. De-a lungul ultimilor ani, FCC a refăcut solul fostelor păduri: circa 25 de km de șanturi de tractor au fost umplute cu material lemnos rămas de la tăieri, apoi acoperite cu pământ și redat nivelul pantei montane. Ultimul pas a fost plantarea puieților și astfel, stoparea eroziunii pe aceste parcele degradate.

- Am introdus specii lipsă de foioase în peste 400 de hectare de monoculturi de molid, pentru a transforma aceste păduri artificiale în păduri mixte și sănătoase, cum au fost odinioară.
- Am refăcut vegetația originală de anin, de-a lungul cursurilor de apă, pe o suprafață de 23 de km.
- Am început să refacem habitate de tufărișuri pe anumite pășuni alpine, unde a fost abandonat pășunatul cu animale.

În 2019, vom începe un program de eliminare a speciilor invazive.

70 ha

refăcute pe Valea
Vâlsanului

109 ha

refăcute pe Valea
Dâmboviței

63 ha

conversie păduri artificiale de
molid

430.000

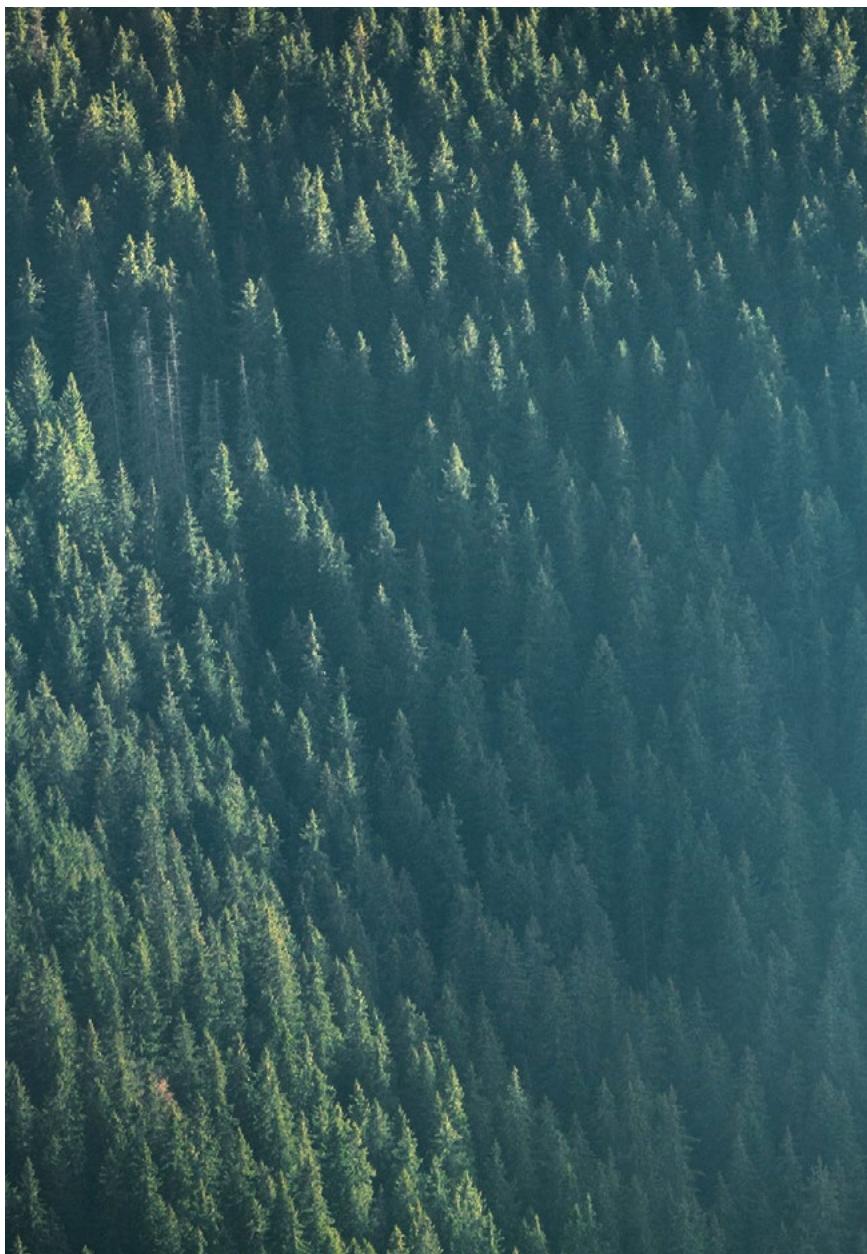
puieți plantați în Munții Făgăraș

150+

localnici angajați sezonier

12 ha

reîmpădurite în Leaota

Proiectul LIFE+

Reconstrucția ecologică a habitatelor forestiere și acvatice din Valea Superioară a Dâmboviței, Munții Făgăraș LIFE11/NAT/RO/823

Rezultate finale 2012-2018

Acest proiect LIFE + a făcut parte din activitățile de reconstrucție ecologică ale CARPATHIA în ultimii șase ani și s-a încheiat în luna iunie 2018, cu rezultate remarcabile, depășind în mare parte obiectivele propuse.

Cumpărare de păduri

În total, am cumpărat 990 ha de păduri și 359 ha foste parcele silvice, tăiate la ras. În plus, am identificat și cumpărat 294 ha de păduri virgine și semi-virgine, pe care le-am supra-protejat introducându-le în Catalogul Național al pădurilor.

A existat, totuși, un obiectiv de conservare care nu a putut fi îndeplinit - reabilitarea ecosistemului acvatic al bazinului Dâmbovița pentru a permite migrația peștilor în amonte. Blocajele birocratice au dus la o întârziere masivă a acestei activități, care a necesitat chiar și o prelungire cu un an a perioadei de proiect. Schimbările legislative de ultim moment au făcut imposibile implementarea modificărilor structurii barajelor.

Refacerea habitatelor

Înainte de replantare, am inventariat parcelele forestiere pentru a afla nivelul de regenerare existent, gradul de eroziune a solului și pentru a înțelege compoziția inițială a speciilor, astfel încât măsurile să fie cel mai bine orientate către refacerea habitatelor originare. În ultimii 5 ani, am refăcut 17 km de șanțuri de eroziune, cu aproximativ 70% mai mult decât am prevăzut inițial în proiect. Am plantat peste 1.1 milioane de puieți pe 404 ha de tărieri rase, cifre reprezentând dublul suprafeței și de 11 ori mai mulți puieți, comparativ cu planul inițial.

Cu sprijinul Facultății de Silvicultură din cadrul Universității Transilvania din Brașov, am derulat un experiment științific și am inițiat un proces de conversie a 405 ha de monoculturi artificiale spre o compoziție naturală, mixtă, originară, prin plantarea a peste 62.000 de puieți de foioase.

Proiectul prevedea, de asemenea, refacerea galeriilor de arin de-a lungul a 20 km de cursuri de apă - acest habitat prioritar a fost refăcut pe o lungime a râului de 23 km.

Monitorizare

Am dezvoltat un prim sistem de monitorizare care să analizeze rezultatele activităților de conservare și să înțeleagă efectele pe termen lung ale procesului de resălbățire, pe baza studiilor anuale ale speciilor indicator cum ar fi ciocănitoarele, vidrele, ieruncile și vegetația. De asemenea, am urmărit parametrii socio-economici care ne ajută să înțelegem și să demonstrăm impactul schimbărilor de la o economie extractivă, nesustenabilă, la o economie neextractivă și durabilă.

Comunicare

Un program activ de comunicare a dus la un număr mare de articole în presa regională și națională, despre proiectul LIFE și, în special, despre lucrările de reconstrucție ecologică. Acest lucru a fost însoțit de o serie de vizite în teren ale grupurilor locale, regionale, naționale și internaționale, de ateliere de lucru pentru factorii interesați, pentru a informa publicul despre lucrările de refacere a zonelor degradate și pentru a încuraja schimbul de experiență. "Reconstrucția ecologică a habitatelor forestiere și acvatice din Valea superioară a Dâmboviței" a avut o importanță deosebită pentru ideea creării unui viitor Parc Național în munții Făgăraș. A dat exemple de bune practici de reconstrucție ecologică, a promovat proiectul pionier al FCC în România și a ajutat la obținerea de fonduri suplimentare, din alte surse, pentru conservarea sau refacerea altor suprafețe de păduri.

Pentru mai multe detalii și rezultate, accesați raportul final aici www.carpathia.org/life

Finanțat prin
Programul LIFE+

2,917,624 € (50%)
Comisia Europeană

2,917,624 € (50%)
FCC și partenerii de proiect

990 ha

pădure cumpărată pentru
protecție integrală

359 ha

parcele tăiate la ras, cumpărate
pentru refacere

294 ha

pădure virgină și cvasi-virgină
protejată

1.1 mil

puieți plantați

17 km

șanțuri de eroziune reparate

23 km

galerii de anin refăcute de-a
lungul cursurilor de apă

03

Faună

Management faună

Toate eforturile de a crea o zonă protejată cu natură sălbatică de talie mondială în sudul Carpaților românești, ar fi incomplete fără conservarea celor mai multe specii de mamifere carismatice din Europa, care depind în mare măsură de aceste păduri întinse. Prin urmare, la sfârșitul anului 2011, FCC a concesionat un fond cinegetic în zona pădurilor protejate, pentru a putea gestiona fauna. În prezent CARPATHIA gestionează două fonduri cu o suprafață totală de 24.000 de hectare și, împreună cu Parcul Național Piatra Craiului a creat o zonă de protecție, monitorizare științifică și atenuare a conflictelor pe 36.000 de hectare, fără vânătoare sportivă și pentru trofee.

Diminuare conflicte

Pentru a obține acceptarea faunei în comunitățile locale, trebuie să ne asigurăm că nivelul conflictelor este minim. Carnivorele pot ucide animale domestice și mistreții pot răma fânețele fermierilor locali. Ca organizație responsabilă pentru managementul faunei în zonă trebuie să ne asigurăm că evităm aceste probleme cât mai mult posibil.

Cu interdicția (temporară) privind vânătoarea de trofee a carnivorelor mari, aplicată în toamna anului 2016 și datorită iernilor tot mai blânde care favorizează creșterea populațiilor de mistreți, prevenirea daunelor a devenit o provocare. FCC are oameni dedicați în echipă care se ocupa exclusiv de elaborarea și de punerea în aplicare a metodelor de bună practică, pentru a evita atacurile asupra animalelor domestice la stânille montane și deteriorarea fânețelor de către mistreți, în apropierea așezărilor umane.

Pe parcursul anului 2018, echipa de rangeri a avut numeroase intervenții în jurul și uneori chiar în interiorul comunităților locale:

- conflicte generate de mistreți
- conflicte generate de urși

Conflicte generate de mistreți

Numărul mistreților din jurul comunităților locale a crescut semnificativ în ultimii doi ani, mai ales datorită lipsei unei fructificații bune a pădurilor de fag și a faptului că, în unele livezi prunele și merele nu au mai fost culese de localnici. Sute de hectare de pășuni și grădini au fost rămase de mistreții care, probabil, s-au adunat în zonă și din munții vecini.

Pentru a menține mistreții departe de grădini, aproape 30 de litri de repelenți olfactivi și 200 de kilograme de repelenți gustativi au fost distribuiți de rangerii fundației, pentru a proteja proprietățile și culturile private. Așa cum s-a dovedit în multe alte studii, nu exista o singură metodă care să rezolve problema mistreților, iar utilizarea mai multor tehnici, precum cea a repelenților, a organizării goanelor în combinație cu vânătoarea pot da rezultate. Pentru a reduce conflictele, rangerii FCC împreună cu vânători locali au extras în total 20 de mistreți din livezi private, grădini și pășuni, în imediata vecinătate a comunităților locale.

FCC, prin intermediul asociației sale de vânătoare, a stabilit un sistem privat de despăgubire pentru a compensa fermierii locali pentru daunele cauzate de mistreți. Mai mult de 20 de fermieri au primit fonduri suplimentare, în plus față de plățile oficiale de compensare. Sătenii care au primit plăți compensatorii au convenit să îmbunătățească îngrădirea proprietăților lor, pentru a opri mistreții și fundația a instalat temporar trei garduri electrice localnicilor afectați în mod excepțional.

Conflicte generate de urși

Mai multe atacuri grave au avut loc la periferia comunei Rucăr și circa 15 porci au fost uciși de urși în lunile de vară și toamnă. Caracteristic pentru toate atacurile a fost faptul că aproape niciun gard sau adăpost de lemn nu a fost suficient pentru a ține urșii departe, ceea ce a creat panică în rândul populației.

Analiza ADN a probelor biologice colectate la locurile de conflict a arătat că, de fapt, toate atacurile au fost produse de două urși. După obținerea aprobării oficiale de la Ministerul Mediului, echipa noastră a încercat să captureze și relocheze ursul. În ciuda mai multor încercări de a captura ursul în diferite locații, am reușit doar alungarea ursului prin organizarea repetată a unei serii de acțiuni. În 2019 vom dezvolta un tip diferit de capcane pentru urși, iar echipa de intervenție rapidă va beneficia de cursuri de pregătire suplimentare.

Rangerii CARPATHIA au făcut parte din Comisia pentru evaluarea și compensarea pagubelor, ajutând fermierii afectați să primească plățile oficiale de compensare prevăzute de Stat în astfel de cazuri.

Monitorizare faună

Suntem una dintre puținele organizații din România care studiază științific mărimea și densitatea populației de carnivore mari. Această metodă ar trebui să fie premisa unei strategii naționale de gestionare a faunei, în special în țările în care luarea deciziilor privind carnivorele mari se bazează încă pe date biologice nerealiste, exercitând presiuni asupra viabilității populației pe termen lung.

Pentru a deveni un reper în gestionarea durabilă a faunei, pe baza unor date obiective, FCC a efectuat monitorizarea urșilor bruni, a lupilor și a râsului începând din 2017, pe o suprafață de 100.000 ha, colaborând cu alte două fonduri cinegetice vecine.

Programul nostru de monitorizare se bazează pe metode moderne, non-invazive, cum ar fi analiza genetică a probelor de excremente/păr și utilizarea camerelor de mișcare, în combinație cu modele statistice puternice, care permit o aproximare bună a dimensiunilor reale ale populației. În cadrul Conferinței Internaționale despre munții Făgăraș, din decembrie 2018, am prezentat primele rezultate privind estimările densității carnivorelor mari. Acestă inițiativă are capacitatea de a acționa ca pilot pentru un program de monitorizare la nivel național.

Au fost colectate 783 de eșantioane pentru urși, probe care au fost analizate în laboratorul genetic specializat de la Universitatea din Ljubljana, Slovenia. Astfel, un total de 125 de indivizi diferiți, 68 de masculi și 58 de femele, au putut fi identificați, deși probabilitatea de detectare a masculilor a fost mult mai mare decât la femele. După rularea datelor de două ori prin metoda "captură-marcare-recaptare", rezultatele arată un număr de 183 până la 196 de urși bruni, care se găsesc în perimetrul de 100.000 de hectare.

La lupi, aproape 61% din probele colectate au fost genotipate cu succes, ceea ce este comparabil cu studii similare din Europa. Analiza părinților ne-a permis să reconstruim pedigree-ul și astfel să

identificăm grupuri de familii/haite: cei 22 de lupi identificați aparțin câte unei haite, formate din 5-7 indivizi. De asemenea, au putut fi identificați câțiva indivizi, fără legătură cu familiile rezidente, probabil lupi tineri dispersați sau aparținători ai altor grupuri. În total, după rularea datelor de două ori prin metoda "captură-marcare-recaptare", am putea concluziona că 32-33 lupi sunt în zona de studiu, în perimetrul de 100.000 de hectare.

Pentru râs, cel mai discret carnivor mare, am decis să combinăm genotiparea cu utilizarea camerelor de mișcare, pentru a spori probabilitatea de a detecta râsul individual, pe baza modelului unic al blanei. Prin urmare, am instalat 48 de camere de monitorizare, cu două camere la fiecare stație - amplasament, pe o suprafață de aproximativ 70.000 ha. În timpul celor 60 de zile de studiu, am capturat râsul pe 20 de stații și am avut în total 37 de râși înregistrați. Din păcate, calitatea imaginii nu permite întotdeauna identificarea indivizilor, ceea ce face imposibilă utilizarea analizei recaptării marcajului, dar un număr minim de 11 râși diferiți este un prim rezultat.

Analiza pentru sezonul 2018/2019, în care efortul de eșantionare a crescut din nou, este deja în curs de desfășurare. Pentru anul 2019, ne vom concentra eforturile asupra monitorizării lupilor și a râșilor și intenționăm să estimăm pentru prima dată, prin analiza genetică, densitatea populației de cerb.

CC00Y5

20 °F -6 °C ●

01-02-2019 09:26:32

Alături de noi, în
marea noastră
conștientă, a
lumii și a
creației, noi
edificăm
Europa.

Comunicare și comunități locale

Comunitățile locale reprezintă cheia ariilor protejate. Munții Făgăraș, înconjurați de 28 de comune care au o conexiune importantă spre masiv, sunt printre puținele locuri nefragmentate de pe continent.

Opiniile, credințele și temerile, situația economică a comunităților locale, o economie nouă și durabilă care o poate înlocui pe cea actuală, extractivă - toate acestea trebuie luate în considerare pentru a elabora măsuri care să se potrivească condițiilor locale. FCC împreună cu propria echipă de comunicare și cu partenerii externi construiesc o strategie de comunicare și implementează activități, astfel încât oamenii să vadă exemple concrete și să creadă în acest concept de dezvoltare prin conservare și într-o mai bună protejare a munților Făgăraș..

Planul nostru de comunicare și relație cu localnicii include un studiu de cercetare a dimensiunii umane, o platformă de dialog, organizare a evenimentelor locale și naționale, programe de educație ecologică, programe de voluntariat și ambasadori, oportunități de angajare și prezența zilnică în comunități. Comunicarea este, de asemenea, baza pentru programul nostru de întreprinderi de conservare/ afaceri verzi, pentru a face oamenii să înțeleagă beneficiile unicității munților Făgăraș.

Vă puteți abona să primiți raportul nostru lunar de teren printr-un e-mail la adresa: info@carpathia.org.

Strategie arii protejate

Viziunea ONG-urilor

Acum doi ani am organizat un atelier de lucru cu ONG-urile de mediu din Federația Coaliția Natura 2000, despre viitorul ariilor protejate din România. Am realizat că nu există o opinie uniformă: unii au crezut că ar trebui să întărească mai întâi ariile protejate existente, înainte de a vorbi despre altele noi, alții au simțit că ar trebui să dezvoltăm un model bun, alții au subliniat din nou că vom pierde toată natura valoroasă, dacă nu încercăm să protejăm mult mai multă suprafață acum. În consecință, FCC și ProPark – Fundația pentru Arii Protejate au organizat o serie de ateliere în urma cărora a fost dezvoltată o viziune pentru ariile protejate din România până în anul 2050. Viziunea s-a dovedit a fi destul de ambițioasă cu solicitarea ca 12% din suprafața țării să devină parcuri naționale, 30% din suprafață să obțină un statut de zonă protejată, iar 75% din toate parcurile naționale să fie protejate integral, în conformitate cu Standardele IUCN. Pentru a finanța un sistem funcțional de arii protejate, ideea noastră este de a înființa un fond de investiții de 500 de milioane de euro, alimentat atât de surse publice, cât și private.

La sfârșitul lunii octombrie, am invitat reprezentanții ONG-urilor de mediu, ai scenei politice și mediul oamenilor de afaceri la Gala "Regăsește România", la Hotel Hilton din București. O astfel de modalitate de prezentare a organizațiilor de mediu a fost în premieră într-o astfel de ambianță și a fost interesant să observăm și reacția pozitivă a multor membri ai societății civile.

Datorită succesului evenimentului, am decis să organizăm Gala Regăsește România ca eveniment anual. Toată lumea este conștientă că sunt necesari mulți pași pentru a realiza o viziune atât de mare, dar primul pas este făcut și trebuie să continuăm.

Discuții cu industria lemnului

Discuțiile între industria lemnului și ONG-urile de conservare au fost continuate pe parcursul anului 2018, iar la finalul anului s-a luat decizia creării unui mic secretariat de care să se ocupe o persoană, jumătate de normă, pentru a organiza mai bine munca grupurilor de lucru. După dezvoltarea viziunii pentru arii protejate, intenționăm acum să identificăm pași concreți pentru o politică mai bună în ceea ce privește o exploatare forestieră durabilă și în ceea ce privește gestionarea ariilor protejate, inclusiv crearea unui fond fiduciar pentru zonele protejate. Grupul funcționează bine împreună și prin această serie de întâlniri am stabilit un dialog care capătă încredere și înțelegere reciprocă.

Evenimente importante de-a lungul anului 2018

Carnavalul pădurii

februarie 2018

În februarie 2018 am organizat la Rucăr, prima ediție a Carnavalului pădurii - Munții Făgăraș. A fost o zi specială, un eveniment dedicat importanței pădurii și a oamenilor, la care au participat aproximativ 320 de localnici și autoritățile din patru comunități.

Licitația de experiențe YouthBank Făgăraș

martie 2018

Toate fondurile strânse la licitație sunt utilizate de YouthBank Făgăraș pentru a susține tinerii liceeni din Făgăraș să implementeze mici proiecte locale. Pentru al treilea an, FCC a donat o experiență, de data aceasta la ferma fundației din Cobor: un tur de fermă, o plimbare cu caruța și o cină delicioasă pentru două persoane.

Educație

aprilie-septembrie 2018

Un număr din ce în ce mai mare de elevi de gimnaziu și liceeni sunt interesați să afle mai multe despre proiectul CARPATHIA. Pentru unii dintre ei am organizat activități în sălile de clasă, iar altora le-am găzduit vizite în teren, la pepiniere, pe poteca tematică „Istoria pădurilor” sau în locațiile unde am reîmpădurit.

România neîmblânzită

mai 2018

În urmă cu câțiva ani, producătorul de film de natură Off the Fence a lansat, cu ajutorul unui mare retailer din Columbia, un film despre minunile naturale ale acestei țări. Datorită promovării filmului prin acest comerciant, filmul a devenit cel mai de succes film cinematografic din Columbia, din toate timpurile. Președintele The European Nature Trust (TENT) și membru în Consiliul de administrație al FCC, Paul Lister, a preluat această idee și i-a propus lui Ellen Windemuth, proprietar și director Off the Fence, să încerce ceva similar pentru România. Cu ajutorul lui Paul, Off the Fence a intrat în contact cu Auchan, unul dintre cei mai mari comercianți cu amănuntul din România, care și-au manifestat un interes deosebit pentru un astfel de proiect și au decis să cofinanțeze acest film împreună cu The European Nature Trust. Pe parcursul anului 2017, Off the Fence a filmat aproape un an în diferite părți ale României și a venit în mai multe rânduri să filmeze și în pădurile protejate de CARPATHIA. Filmul nu numai că arată natura frumoasă a României, dar se încheie cu o chemare la acțiune, pentru a proteja această natură fragilă, pentru generațiile viitoare. În data de 21 martie, premiera filmului a avut loc în Teatrul Național din București, în prezența președintelui Klaus Iohannis, iar în săptămânile și lunile următoare, filmul a fost prezentat în majoritatea cinematografele din România. Auchan a făcut o mare publicitate pentru film și suntem mândri că am putut participa într-o producție atât de important pentru întreaga societate românească.

EcoMarathon

mai 2018

Fundația Conservation Carpathia a fost unul din sponsorii celei de-a noua ediții a EcoMaratonului și a fost prezentă la eveniment cu materiale informative despre importanța păstrării pădurii și pășunilor alpine. EcoMarathon a fost demarat ca o inițiativă a Centrului de Ecologie Montană din Moeciu de Sus și a devenit una dintre cele mai cunoscute competiții în țară, dar și străinătate. Colega noastră, Iulia Florea, a alergat la maraton.

Bikeathon Făgăraș

iunie 2018

Pentru al doilea an am implicat comunitatea în proiectul nostru de reconstrucție ecologică din munții Făgăraș: oamenii pot planta pedalând pur și simplu și acționând ca ambasadori pentru diverse proiecte. Bikeathon este cel mai important eveniment caritabil dedicat bicicliștilor din România. Pentru cauza noastră au pedalat pentru o nouă pădure 41 de participanți și au fost strânși 950 de euro pentru reîmpădurire.

Carpathian Marathon & Carpathian MTB epic

iunie 2018, august 2018

În calitate de custode a sitului Natura 2000 Leaota, am fost parteneri în aceste două competiții sportive cu participare națională și internațională. Am folosit oportunitatea de a promova rezultatele proiectului CARPATHIA iubitorilor de mișcare în natură.

Eveniment EU în Strasbourg, Franța

octombrie 2018

Un reprezentant al FCC a participat la Seminar biogeografic pentru regiunile panonică, stepică și Marea Neagră, unde s-a discutat despre necesitatea unei abordări comune între statele UE, corelarea obiectivelor de conservare și protejare a habitatelor în afara siturilor Natura 2000 și schimbul de bune practici între țări.

Săptămâna Ariilor Protejate

octombrie 2018

Pentru al doilea an consecutiv, FCC a făcut parte din Săptămâna Ariilor Protejate, prin evenimente care au îmbinat pasiunea pentru natură, cunoștințele, munca, dar și voia bună: quiz despre natura Brașovului, caravane școlare cu ateliere interactive, ieșiri pe teren, vizionarea primei serii de filme "Oameni pentru Natură", și dezbateri publice cu și despre oameni care sunt dedicați mediului. O modalitate excelentă de a sărbători natura în toată România!

Conferința internațională „Munții Făgăraș - Argumente științifice pentru crearea unui nou parc național”

decembrie 2018

În perioada 10-11 decembrie 2018, Institutul de Biologie al Academiei Române și-a dedicat conferința anuală munților Făgăraș, datorită biodiversității și importanței lor naturale ridicate în România și în Europa. Comunitatea științifică susține cercetarea și studiile, care vor constitui baza pentru crearea unui viitor parc național.

FCC în media locală și internațională

Eveniment media în București

În cadrul căruia am prezentat rezultatele fundației și viziunea protejării munților Făgăraș sub formă de parc național.

Reportaj

al ziarului național olandez Volkskrant despre destinații turistice - observatoarele de animale sălbatice și Ferma de biodiversitate din Cobor.

Excursie media

În munții Făgăraș, pentru importante canale de televiziune naționale și locale, bloggeri și presă scrisă, în cadrul căreia am discutat despre unicitatea munților Făgăraș în România și în Europa, despre oportunitatea de a deveni cel mai emblematic parc național de pe continent, primul creat în mod democratic.

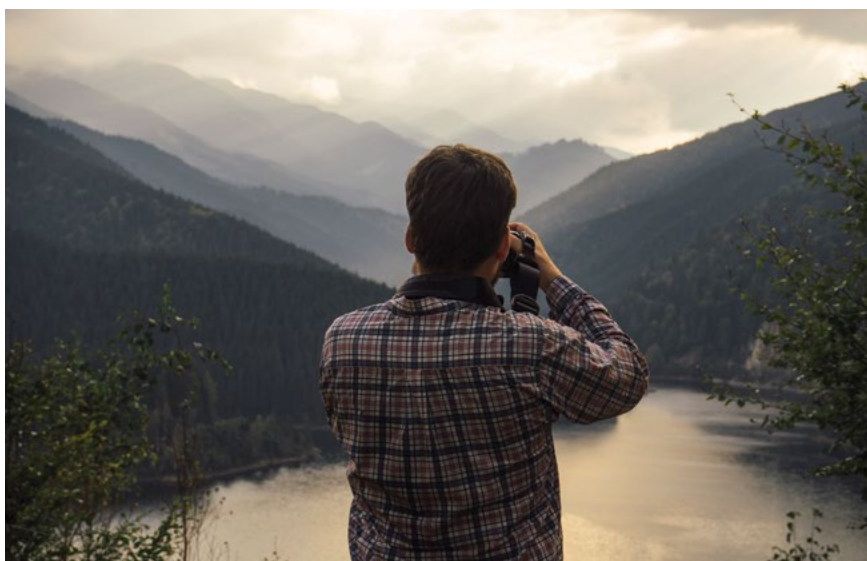

Vizită Conservation Atlas

organizație din SUA care își dedică activitatea promovării inițiativelor de conservare din întreaga lume. Ne-am bucurat că au ales să documenteze și proiectul CARPATHIA.

Dan Dinu

cunoscutul fotograf de natură lucrează la o colecție minunată de fotografie, dedicată în întregime munților Făgăraș. În anul 2019 vom lansa împreună primul album foto despre acest masiv unic!

Nicholas JR White

fotograful englez locat în zona Parcului Național Dartmoor, își continuă seria de fotografii în cadrul proiectului CARPATHIA, documentate cu o camera din lemn. Puteți urmări o parte din lucrările lui aici:

www.nicholasjrwhite.co.uk/carpathia

Voluntariat

Ursus Breweries (divizia Ciucaș)

din anul 2016 se implică în susținerea proiectului nostru de conservare de păduri și protecție faună. În toamna anului 2018, o echipă a fabricii de bere Ciucaș din Brașov a participat la o zi de reîmpădurire pe Valea Dâmboviței, în munții Făgăraș.

MedLife România

a susținut reconstrucția ecologică a 10 ha în estul munților Făgăraș, în numele bebelușilor născuți în rețeaua lor de clinici private, care vor crește împreună cu o nouă pădure: www.medlife.ro/facem-romania-verde.

Reprezentanți ai autorităților din județul Argeș - Jandarmeria, Garda de Mediu și Agenția pentru Protecția Mediului

ne-au însoțit la o zi de reîmpădurire în Valea Dobroneagu, pe cel mai mare șantier de reconstrucție cumpărat de FCC până în prezent, un lot de 106 ha. Pe parcursul anului 2018, 40 de ha au fost refăcute.

RTC

s-a alăturat proiectului nostru, a donat pentru refacerea unui hectar de pădure în munții Leaota și a venit împreună cu 40 de angajați la o zi de plantare.

Premii

Câștigător

Gala ECOTIC pentru un Mediu Curat

Fundația Conservation Carpathia câștigătoare a categoriei "Cel mai bun ONG de mediu din România".

Câștigător

Gala ECOTIC pentru un Mediu Curat

Ferma de biodiversitate din Cobor câștigătoare a categoriei "Cea mai verde societate comercială".

Nominalizare

Romanian Insider Awards

Ferma de biodiversitate din Cobor nominalizată în cadrul premiilor Romanian Insider, la secțiunea "Dezvoltare rurală".

Programul de afaceri verzi

În ultimii ani, am început să ne gândim cum ar putea localnicii să beneficieze de arii protejate și de activități de conservare. Trebuie să schimbăm convingerea generală că afacerile din zonele protejate reprezintă amenințări pentru conservare. Astfel, am început să creionăm un program de “întreprinderi de conservare”, cu scopul de a sprijini o nouă economie, bazată pe natură, creând locuri de muncă și alte beneficii pentru localnici, sporind sprijinul și implicarea lor în conservarea biodiversității.

Pe parcursul acestui program, intenționăm să îmbunătățim situația economică a oamenilor, investind în afaceri specifice din domeniul ecoturismului, producției locale de produse alimentare, serviciilor și procesării la scară redusă a produselor, prin asistarea antreprenorilor regionali în dezvoltarea ideilor prietenoase cu mediul. Vom crea un trust regional de conservare, care va oferi instruire și va evalua schimbările și impactul socio-economic ale activităților proiectului. Crearea unui fond de investiții pilot, ca instrument financiar pentru susținerea conservării terenurilor pe termen lung, poate deveni un model pentru zonele protejate din toată România.

Ne propunem să integrăm biodiversitatea în deciziile financiare și de afaceri și să îmbunătățim veniturile prin furnizarea de servicii ecosistemice și, astfel, să prevenim pierderea patrimoniului natural, prin activitățile de protecție sau reconstrucție ecologică. Dacă va avea succes, sistemul va putea fi extins în întreaga zonă a munților Făgăraș și replicat pentru toate ariile protejate din România.

Programul de afaceri verzi va fi disponibil tuturor comunităților din zona Făgărașului. Ne vom concentra asupra comunităților din zona proiectului CARPATHIA, unde putem garanta drepturi specifice, în zone în care s-au dezvoltat până acum mai multe activități, unde avem deschidere din partea primarilor și unde putem crea un impact pozitiv asupra populației locale. Considerăm că, având succes, comunele vecine vor deveni interesate și vor dori să participe. Dacă îi putem ajuta pe săteni să realizeze beneficiile ecosistemelor montane intacte pentru ecoturism și pentru alte afaceri bazate pe natură, dacă îi putem face să înțeleagă importanța pe care o au serviciile ecosistemice pentru vecinătățile urbane, se vor simți mândri de mediul lor natural și vor fi mai dispuși pentru a-l proteja pentru propria lor bunăstare prezentă și viitoare.

Cobor – fermă de biodiversitate

Ferma de biodiversitate Cobor se află în Transilvania rurală, aproape de munții Făgăraș, într-o așezare atestată prima dată în 1206. Suntem departe de stilul de viață și de drumurile metropolitane.

La Cobor am restaurat cu atenție case vechi săsești și putem primi oaspeți cu care să împărtășim munca și filosofia noastră. La fermă ne bucurăm de ingrediente locale și de activități în aer liber, în care explorăm natura uimitoare din jur.

Scopul nostru este de a crea o economie nouă, non-extractivă în jurul munților Făgăraș, în beneficiul biodiversității și al comunităților locale. Suntem un model de afacere ecologică sustenabilă și dovedim că agricultura făcută în mod corect poate merge mână în mână cu protecția mediului. Produsul nostru principal este biodiversitatea și asta ne face unici. Pe cele 500 de ha am reintrodus recent Surele de stepă, rasă de vite autohtone din Transilvania și avem grijă de peste 40 de cai, în pensiune și în centrul de reabilitare.

Turism și evenimente

În anul 2018 am avut o creștere de 25% a veniturilor fermei, ceea ce ne apropie de obiectivul unei economii verzi care se autosusține. Știm din statistici, dar și din propria noastră experiență că eco-turismul este „industria” cu cea mai rapidă creștere. România, cu moștenirea ei naturală poate deveni, având infrastructura și programele potrivite, una dintre cele mai vizitate țări europene.

Peste 600 de vizitatori români și străini ne-au trecut pragul și s-au familiarizat cu ambițiile și obiectivele noastre. Ne bucura feedback-ul pozitiv și faptul că, în anumite cazuri, oaspeții ne-au cerut consultanță pentru a dezvolta inițiative similare. Cobor uimește prin natura intactă, prin liniștea zonei rurale, iar programele noastre de turism oferă libertatea dealurilor transilvănene și frumusețea munților Făgăraș din apropiere.

Am continuat seria noastră de evenimente, cu aceeași filozofie de promovare a satului, implicare a sătenilor și creare a unei rețele de oameni care să aibă beneficii economice, la ei acasă.

Am început anul cu inaugurarea observatorului de păsări. Oaspeții pasionați de ornitologie se pot bucura din plin de diversitatea speciilor

de la Cobor. Am continuat, în parteneriat cu Asociația Colinele Transilvaniei, cu un eveniment dedicat bicicliștilor, care s-au aventurat să parcurgă un traseu de 40 de km. Cei 45 de invitați s-au bucurat de dealurile unduioase, de pășunile frumoase, pădurile seculare de stejar și mâncărurile locale gustoase.

De Ziua Copilului am organizat un eveniment special pentru ei, în scopul de a-i învăța ce înseamnă agricultura și de a le arăta animalele de la fermă. Am cules plante medicinale sănătoase și am avut tot spațiul pentru ca cei mici să își consume energia.

Pentru al treilea an consecutiv, în parteneriat cu Asociația My Transilvania, am fost gazdele Flavours & Sounds of Transylvania (Aromele și sunetele Transilvaniei), eveniment care îmbină atât de frumos vizualul, gustul și artisticul.

Ne amintim cu drag de teambuilding-ul echipei CARPATHIA, care a reunit echipa de teren și cea de la birou, de întâlniri de afaceri, găzduite în sala noastră de conferințe, dar și de importante proiecte viitoare, cum ar fi cel al refacerii binecunoscutelor pășuni de stejari seculari, care sunt în pericol de dispariție, un proiect discutat împreună cu Charlie and Issy Burrell, dr. Tibor Hartel, Ted Green și Jill Buttler.

Documentarul televiziunii germane ARTE ne-a oferit surpriza familiei Fauths, care s-a hotărât după vizionarea materialului TV și o vizită la fermă, să își vândă proprietățile din Germania și să se mute, împreună cu cailor, la Cobor.

Pensiunea de cai

Pentru cai avem împrejmuită o pășune frumoasă de 20 ha, cu iarbă de valoare naturală ridicată, pe care am plantat peste 150 de pomi fructiferi care vor oferi umbră în viitor și vor asigura și "locuințe" pentru diferite specii. Pensiunea de cai de la Cobor înseamnă libertate și locul perfect pentru ei să trăiască și să socializeze. Centrul nostru include și serviciul de reabilitare a cailor și oferă veterinar, personal specializat și potcovar. Uneori îi spunem SPA, deoarece viața este atât de bună pentru oaspeții noștri.

Pe an ce trece, acest serviciu crește și am încheiat anul 2018 cu 44 de cai de care avem grijă.

Programul Ciobănesc Carpatin

Ciobănescul Carpatin a fost folosit în mod tradițional de fermierii români pentru a-și păzi turmele. Sunt renumiți pentru curajul lor, atacând orice prădător care încearcă să-i invadeze teritoriul. Este un câine cu un comportament demn, calm și echilibrat, dar când situația o cere, se transformă într-un adevărat luptător rapid, agil și puternic, alimentat de dorința de a apăra animalele domestice și stăpânul. Ciobănescul Carpatin poate fi un câine iubitor, foarte sociabil și prietenos cu oamenii, în comparație cu cei din rase mixte, folosiți adesea în prezent de ciobani.

Scopul acestui program de reproducere este reintroducerea acestei rase tradiționale în munții Carpați, prin creștere și donare.

În 2018 am ajuns la un număr de 5 femele și 2 masculi cu pedigree certificat. Anul viitor intenționăm să donăm primii câini ciobanilor din zona proiectului CARPATHIA.

Ferma

O nouă eră la Cobor a fost marcată în 22 aprilie 2018, când 34 de Sure de stepă au ajuns la fermă, din Ungaria. La finalul anului, după venirea vițelilor, erau deja 52 de exemplare.

Motivul principal pentru alegerea acestui tip de pășunare este acela că este considerat adecvat pentru susținerea biodiversității, din cauza selectivității sale mai scăzute, în comparație cu pășunatul de ovine sau de cai. Pășunatul Surelor suprimă speciile nocive și creează o structură mozaic de vegetație, cu specii scunde și înalte, ceea ce permite menținerea bogăției naturale a peisajului. Mai mult decât atât, acestea au și o valoare culturală imensă. Prin aspectul său impresionant și toleranța ridicată, Surele de stepă sunt cele mai cunoscute animale domestice indigene. Ele erau un adevărat „brand global”, unul dintre cele mai profitabile articole de export din secolele XV-XVIII, deoarece carnea lor, prelucrată în abatoarele din vestul Europei, era vândută la un preț premium. În prezent, Surele sunt crescute prin combinarea moștenirii etnografice și culturale a sute de ani de tradiții cu cerințele Erei moderne.

Pentru a le îngriji bine, am avut o producție record de peste 6 tone/ha de lucernă, pe o suprafață totală de 13 ha, unele dintre parcele putând fi cosite chiar și de 4 ori.

În 2018 am folosit o suprafață de peste 100 ha pentru pășunat și 70 de ha pentru fabricarea fânului, atât pentru bovine, cât și pentru cai.

Plan de management

Am lucrat la planul de conservare și de management al fermei. Pe baza rezultatelor studiului științific, realizat în 2017, am început un program de monitorizare a pajiștilor, pentru a evalua eficiența practicilor de gestionare a lor, pentru conservarea biodiversității.

Am efectuat și un studiu științific axat pe identificarea și evaluarea speciilor de plante cosmetice de pe teritoriul fermei. Studiul a fost aprobat de Academia Română și am primit autorizația oficială pentru recoltarea durabilă a plantelor cosmetice. Am continuat colaborarea cu Natura Siberica, o companie specializată în cosmetică ecologică de lux. Extragerea principiilor active din plante, precum și procedurile de recoltare au fost certificate pentru standardele de mediu de către Ceres GmbH.

Târguri de turism

Pentru a promova oferta turistică a fundației am participat la Târgul Național de Turism al României și la ITB (International Tourism Fair Berlin), două experiențe valoroase în ceea ce privește identificarea potențialilor parteneri și clienți direcți și o oportunitate bună de a genera vizibilitate pentru oferta noastră de ecoturism, dar și pentru activitatea pe care fundația o desfășoară, în general.

În septembrie 2019, Biosphere Expeditions Olanda va organiza un program interesant în zona proiectului nostru, o oportunitate interesantă pentru oaspeți de a se alătura proiectului nostru de conservare și echipei noastre de teren. Detalii complete pe: www.biosphere-expeditions.org/romania

Observatoare de faună

Observarea vieții sălbatice și fotografia devin o parte din ce în ce mai importantă a industriei turismului, iar România, care are de departe, cea mai mare populație de carnivore mari, nu folosește această oportunitate, decât cu câteva excepții, care, totuși, funcționează foarte bine. Ca parte a programului nostru de ecoturism, am construit o serie de observatoare de faună, pe Valea superioară a Dâmboviței. În perioada sezonului estival 2018, observatoarele noastre au găzduit 66 de invitați. De la turiști și activiști de mediu, până la jurnaliști și potențiali donatori ai fundației, toți au avut o experiență unică și s-au bucurat pe deplin de frumusețea munților Făgăraș. Datorită oaspeților mulțumiți, am atras noi agenții de turism din România și din străinătate, astfel că anul 2019 se anunță a fi un an aglomerat pentru ecoturism.

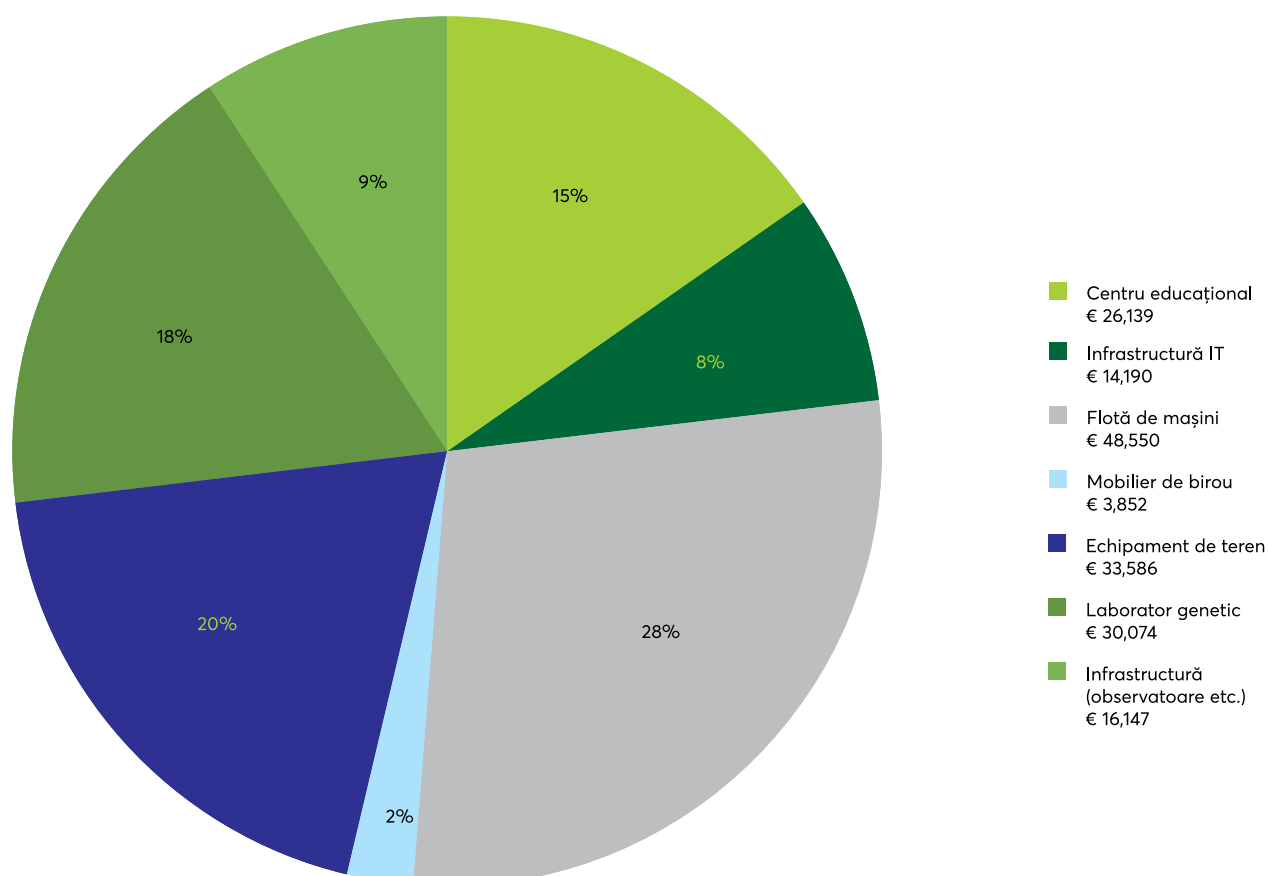

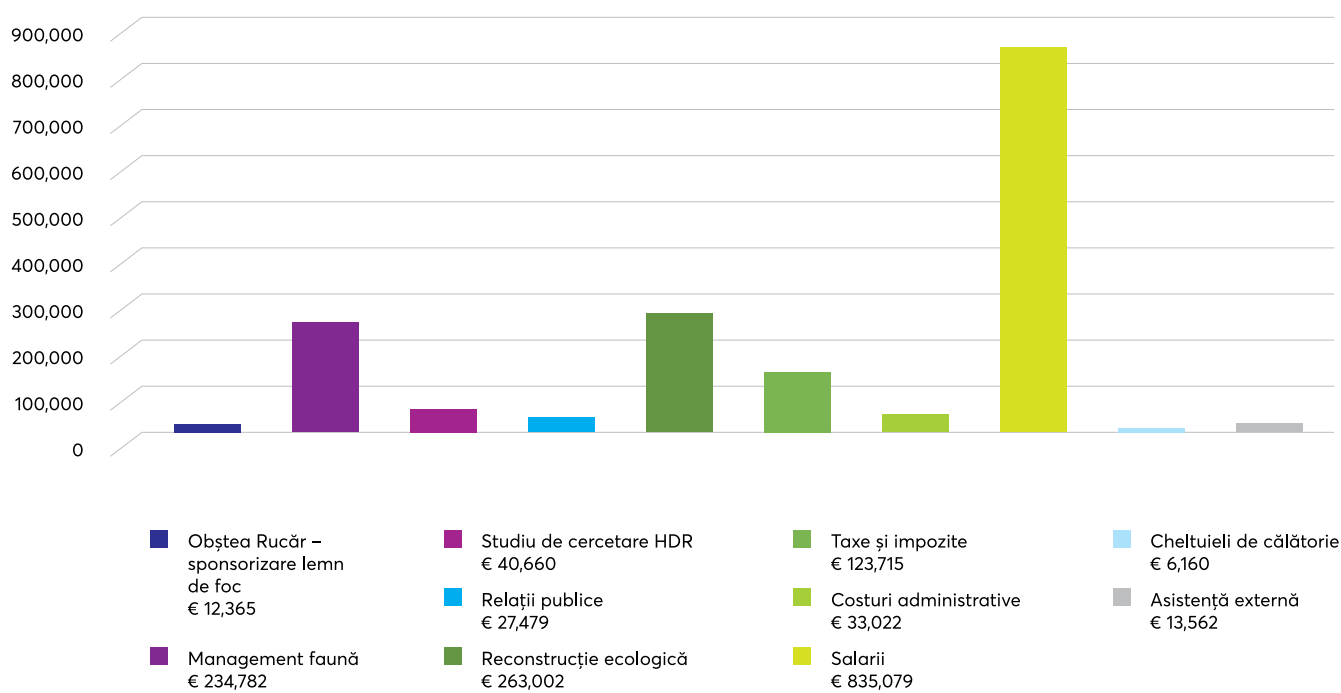
Raport financiar

Situația economică generală

Modelul de funcționare al FCC constă în achiziționarea de păduri, în vederea conservării lor, închirierea drepturilor de vânătoare, cu scopul de a proteja toate elementele naturale, refacerea ecosistemelor deteriorate, comunicare și dezvoltarea economică a comunităților locale. Toate acestea implică eforturi economice continue, pentru a dispune de fondurile necesare și a putea a susține aceste măsuri de conservare. Raportul se bazează pe costurile operaționale și pe activitățile de conservare. Fondurile pentru achiziționarea de păduri nu sunt incluse.

Costuri operaționale (€)

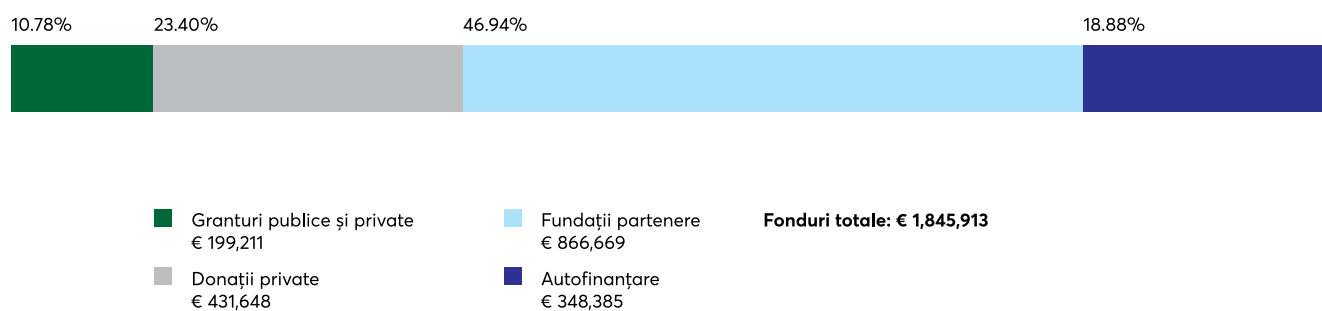

Donații și granturi

Pe parcursul anului 2018, FCC a continuat parteneriatele existente, pe de o parte și a găsit noi surse de susținere a proiectului de conservare, pe de altă parte. Conform strategiei noastre de strângeri de fonduri, ne concentrăm pe relația cu fundații importante de conservare din lume, donații private și proiecte publice de finanțare. În 2018, FCC a beneficiat de următoarele granturi:

Surse de finanțare (€)

*pentru grupul CARPATHIA

Donații și granturi

Donor	Activitate	Sumă (€)
Fundații		
Fundația Wyss	Achiziționare terenuri pentru protecție integrală și suport general	4,382,000
Fundația Temperatio	Centrul educațional Richita	300,000
Fundația Pancivis	Centrul educațional Richita	150,000
Frankfurt Zoological Society	Suport general	120,000
Fundația Foresta Futura	Echipament și reîmpădurire	75,000
Total granturi		5,027,000

Donații private		
Montaigne Long Now Funding S.A.	Conservarea faunei și suport general	130,000
Mossy Earth	Reîmpădurire	3,800
Alte donații private	Suport general	30,450
Total donații private		164,250

Finanțări publice		
POIM	Plan de management situl Natura 2000 Râul Târgului - Argeșel - Râuşor	199,211
Total finanțări publice		199,211

Parteneri corporate		
Alpha Bank România	Suport general	19,975
MedLife	Reconstrucție ecologică	9,777
Proffice Experience	Suport general	5,263
B&B Collection	Suport general	4,288
Temad	Suport general	3,216
Decorio Plus S.R.L.	Suport general	2,144
Ecologic 3R S.R.L.	Suport general	2,144
Sagitaris Service S.R.L.	Suport general	1,072
Servelect	Suport general	1,072
Other	Suport general	2,151
Total donații corporate		51,147

07

Planuri pentru 2019

Programul pentru Peisaje Amenințate (ELP)

Pentru o perioadă de cinci ani, fundația va beneficia de finanțare din partea Endangered Landscapes Programme (Programul pentru Peisaje Amenințate), o inițiativă care vizează refacerea proceselor naturale ale ecosistemelor și conservarea biodiversității în plan european. Fondurile obținute vor fi folosite pentru a finanța acțiunile de conservare planificate, de la reintroducerea zimbrului și a castorului în sălbăticie și dezvoltarea unei economii locale sustenabile bazată pe afaceri verzi, până la inițierea unui program de diminuare a conflictelor om–animale sălbatice.

Proiectul, care se va finaliza în 2023, vizează 28 de localități din 4 județe din regiunea munților Făgăraș, respectiv: Argeș, Brașov, Sibiu și Vâlcea. Dată fiind amploarea pe care o are, acesta va fi realizat prin cinci piloni principali cu activități specifice, iar finanțarea obținută va fi de asemenea repartizată în cele cinci direcții.

Înțelegând sensibilitatea și implicațiile subiectului conservării naturii pentru comunitățile locale, accentul proiectului se pune pe găsirea unor soluții viabile pentru problemele de pe agenda acestora. Din bugetul disponibil, 1.500.000 USD vor fi alocați pentru a înțelege nevoile și opiniile oamenilor din zona de proiectului, prin înființarea unui cadru de dialog și organizarea de evenimente locale, pentru a ajunge la o viziune comună în privința viitorului și protejării munților Făgăraș.

Pentru a construi o economie locală sustenabilă pe termen lung, 500.000 USD vor fi alocați promovării și dezvoltării afacerilor verzi, dar și pregătirii și instruirii micilor afaceriști locali.

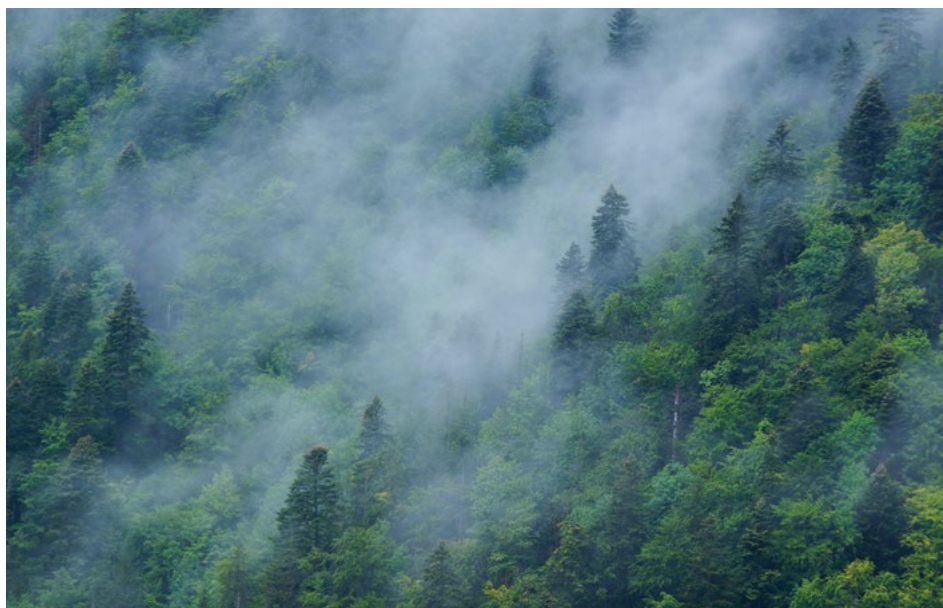
Pentru prevenirea conflictelor om – animale sălbatice, îndeosebi cele referitoare la apariția urșilor în localități, vor fi repartizați cca. 1.000.000 USD. Aceștia vor fi folosiți pentru amplasarea de garduri electrice, dotarea unei echipe de intervenție rapidă și despăgubiri pentru proprietari.

Bogăția naturii spectaculoase continuă să întrețină frumusețea munților Făgăraș, deși multe zone ale acestora au fost degradate, iar unele specii sunt dispărute de mult timp. Ca răspuns la nevoia urgentă de reconstrucție ecologică, vor fi investiți 2.000.000 USD pentru a

planta pădurile tăiate și a reface zonele alpine cu bujor de munte, afin și merișor. Mai mult, pădurile artificiale de molid vor fi readuse la starea lor naturală, iar reintroducerea zimbrului în sălbăticie vor aduce un plus de atracție munților Făgăraș, acum existând doar la Vânători, Neamț și Armeniș, Caraș Severin.

Alături de Fundația Conservation Carpathia, în implementarea proiectului vor lua parte trei parteneri strategici ai ONG-ului. Este vorba despre Conservation Capital (UK), a căror expertiză va accelera dezvoltarea unui program antreprenorial bazat pe protejarea naturii, ProPark – Fundația pentru Aree Protejate (Brașov), la nivelul implicării comunităților locale și în proiectarea activităților educaționale și nu în ultimul rând Prof. Dr. Alistair Bath din Canada, care va contribui prin cercetare sociologică și facilitarea unei înțelegeri aprofundate asupra nevoilor și priorităților comunităților locale.

Endangered Landscapes Programme este administrat de Cambridge Conservation Initiative și finanțat de Arcadia, un fond caritabil creat de Peter Baldwin și Lisbet Rausing.

Programul LIFE

După cum am menționat în introducere, FCC a fost invitată să prezinte o propunere completă pentru o nouă cerere LIFE la Comisia Europeană. Sfârșitul anului 2018 ne-a prins lucrând la propunerea despre care vom avea rezultat la începutul verii.

Proiectul va fi bazat pe cei cinci piloni:

- Conservare de păduri
- Reconstrucția habitatelor degradate
- Protecție faună, reintroducere specii, management conflicte om-animale sălbatice și monitorizare
- Comunități locale și comunicare
- Afaceri verzi

De la protejarea a 3.300 ha suplimentare de pădure, îndepărtarea speciilor invazive, reintroducerea zimbrului, dezvoltarea unei echipe de intervenție rapidă pentru conflictele dintre animale și animale sălbatice, inițierea unei platforme de planificarea a utilizării terenurilor, pentru factorii interesați și implementarea unui program de afaceri verzi, propunerea LIFE cuprinde 75 de activități diferite.

Dacă proiectul ar fi acceptat, am putea începe în a doua jumătate a anului 2019 cu aceste activități, iar implementarea lor ar ridica proiectul CARPATHIA la un nou nivel, având posibilitatea să ne implicăm și în alte zone.

Programul de compensații private

Prezența câtorva reprezentanți ai asociațiilor de proprietari de terenuri la conferința despre Munții Făgăraș din decembrie 2018 a fost o oportunitate excelentă de a face schimb de idei și opinii.

Ni s-a spus că aceste asociații de proprietari de terenuri nu se opun deloc protejării pădurilor lor virgine, dacă ar primi compensații corespunzătoare.

Acest lucru este de înțeles, societatea nu poate cere proprietarilor privați să-și protejeze terenurile, să renunțe la eventualele profituri și să acopere costurile pentru impozitele și contractele de gestionare a pădurilor. În teorie, Statul este obligat legal să plătească astfel de compensații pentru pădurile virgine din proprietatea persoanelor private, dar practica arată că Statul nu a plătit până în 2018 aceste taxe. În consecință, proprietarii de terenuri nu au încredere în Stat și nu sunt de acord să-și pună pământul sub protecție deplină.

Având în vedere acest lucru, FCC a început să dezvolte ideea unui program privat de compensații în care pădurile naturale (cele virgine sau cele bătrâne, cu o compoziție naturală mixtă) sunt protejate legal și un fond privat furnizat de FCC va asigura finanțarea pe termen lung a acestor plăți compensatorii. Am dori să putem iniția un astfel de program pe parcursul anului 2019.

CONTRIBUITORI

EXECUTIV

Barbara Promberger
Christoph Promberger

TEHNIC

Daniel Bucur
Oliviu G. Pop
Mihai Zotta
Anca Mercea
Nicoleta Dobre

COMUNICARE

Angela Boghiu
Georgiana Andrei

FINANCIAR

Mădălina Duicu
Anda Cojocar

TURISM

Iulia Florea

FERMA COBOR

Orsolya Csákány

DESIGN GRAFIC

Dragoș Lazarin

CREDIT FOTO

copertă, p. 33, 35, 52: Daniel
Mîrlea; p. 2-3, 11, 17, 20-21, 22, 24,
25, 32, 42, 47, 54, 66: Dan Dinu; p.
6, 36, 40, 45: FCC; p. 8, 27: Călin
Șerban; p. 12: Codruț Voinescu;
p. 15: Oliviu Grigore Pop; p. 28:
Claudiu Țoanță; p. 30: BCP; p. 37:
Liviu Georgian Ungureanu; p. 38:
Dragoș Lazarin; p. 41: Emil Cseh;
p. 46: Matei Buță; p. 46: Noël van
Bemmel; p. 47, 48-49: Andreea &
Justin Lotak; p. 47: Marius Blană;
p. 47, 60, 68: George Soare; p.
57, 59: Magda Munteanu; p. 65:
Angela Boghiu

 [conservationcarpathia](#)
 [conservation_carpathia](#)

**FUNDAȚIA
CONSERVATION CARPATHIA**
Brașov – România

info@carpathia.org
www.carpathia.org